

BRABANT

Advies ASML x Brabant C

1. ALGEMENE OMSCHRIJVING VAN HET PROJECT

1.1 <u>Project informatie</u>			
AANVRAAG:	Het Unesco-Parlement der Dingen	AANVRAGER:	Stichting Valkerij en Sigarenmakerij Museum
DATUM ADVIES:	10 maart 2025	BIJEENKOMST ADVIESCOMMISSIE:	25 februari 2025
BEGROTING:	€ 583.800	GEVRAAGDE BIJDRAGE:	€ 250.000

1.2 Algemene omschrijving van het project:

Het Unesco-Parlement der Dingen is een cultureel meersoortig beraad dat in Valkenswaard fysiek bijeen zal komen om mensen en dingen tot spreken te brengen. Nog te werven en te instrueren woordvoerders vertolken hierbij met verbeeldingskracht, volgens een protocol van spelregels, de belangen van zowel mensen als niet-mensen. In dit proces krijgen dingen daadwerkelijk een stem. De centrale vraag die hierbij gesteld wordt, is: wat vindt het erfgoed zelf? Dit is gebaseerd op de theorieën en experimenten van Gerard Rooijackers.

In dit project staan de twee Unesco-erfgoedelementen centraal die Valkenswaard kenmerken en haar een unieke positie geven centraal: de valkerij en het bloemencorso. Doel is om, onder andere door het gebruik van augmented reality en het maken van een documentaire, het hele jaar door aandacht te genereren voor zowel de valkerij als het corso. Het project (juni 2025 - juni 2027) omvat verder diverse activiteiten, zoals de 'Zittingen van het Unesco Parlement der Dingen' met thema's als 'vogelparlement', 'sigaren en tabak', en 'dahlia en bloemencorso', evenals 'Low & High Tech Performances in the Public Domain', waarin kunstwerken voor de publieke ruimte worden ontwikkeld (zoals 'Anamorfose' en 'Spot-on Gloei').

Tijdens de pitch waren Kees Streng (voorzitter van het Valkerij en Sigarenmakerij Museum), Gabriëlla Buijs (bestuur Corso), Vincent van Herk (namens de Unesco-gemeente) en Daan van Paridon (film maker) aanwezig. Gerard Rooijackers was middels een online verbinding aanwezig. In het publiek waren diverse stakeholders zoals social designer Renee Scheepers, vertegenwoordigers van de gemeente Valkenswaard, een valkenier, en bestuursleden van het Corso en de Sigarenmakerij aanwezig. Het gesprek met de commissie ging onder andere over de vorm en invulling van de 'parlementen', de betrokkenheid van de jongere doelgroep, de culturele en sociale koppeling, en de duurzame bestending van het project.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 Maatschappelijke impact:

Het project is gericht op het ontwikkelen en uitvoeren van cultuurprojecten die een zichtbare bijdrage aan de samenleving in de Brainport regio leveren en die minimaal passen binnen een van de maatschappelijke doelstellingen die de Financieringsregeling ASML x Brabant C beoogt, zijnde:

- Het vergroten van een gevarieerd en kwalitatief hoogstaand aanbod van cultuur, om de aantrekkelijkheid van de regio te vergroten;
- Het verminderen van barrières voor cultuur, om de toegang tot cultuur voor inwoners van de regio te verbeteren
- Een positieve bijdrage tot een inclusieve samenleving;
- Het stimuleren van interactie tussen culturen, om de sociale cohesie te verbeteren.

Dit alles blijkt uit:

- een onderbouwing en aanpak waaruit blijkt dat het project een impact op de samenleving heeft die past bij de doelstellingen van de Financieringsregeling ASML x Brabant C
- het bereik van het project: hoeveel inwoners zijn betrokken of kunnen deelnemen aan dit project

voldoende

Door zowel de delegatie als de presentatie tijdens de pitch is de commissie overtuigd van de potentie van dit project en de impact die het op de samenleving kan hebben. De aandacht die het project genereert voor het dreigende verlies van erfgoed, vooral voor de jongere generatie, wordt door de commissie als zeer waardevol beschouwd. Het kinderparlement, waarbij Freek Vonk betrokken is, vormt hiervan een mooi voorbeeld.

Vanuit de maatschappelijk doelstellingen van dit criterium acht de commissie vooral het vergroten van gevarieerd en kwalitatief hoogstaand aanbod van cultuur om de aantrekkelijkheid van de regio te vergroten en - door de gemeenschappen die reeds betrokken zijn - het verminderen van barrières voor cultuur voor inwoners van de regio te verbeteren, relevant. Daarnaast ziet de commissie in het project, mits de methodiek effectief blijkt en de parlementen als blauwdruk of format kunnen gaan fungeren, een bijdrage aan het stimuleren van interactie tussen culturen om de sociale cohesie te verbeteren.

Hoewel zowel in de aanvraag als tijdens de pitch nog niet geheel duidelijk is wat het bereik zal zijn van dit project, acht de commissie het realistisch dat de impact verder reikt dan Valkenswaard alleen. Een voorwaarde voor succes is echter dat de aanvrager de brede focus behoudt en expliciet mensen van buiten Valkenswaard uitnodigt om deel te nemen aan het project.

2.2 Culturele interventie en culturele kwaliteit:

- a. Het project is van professionele en hoge culturele kwaliteit om de beoogde impact te bereiken, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap;
- b. Het project heeft tenminste (inter)nationaal bereik of de potentie tot (inter)nationaal bereik.

voldoende

De commissie begrijpt dat het Unesco Parlement der Dingen is opgezet vanuit een sociaal culturele opdracht die de aanvragers zichzelf hebben gegeven. Een parlementszitting zal een dialectisch proces zijn: het gaat niet over erfgoed maar gebeurt met erfgoed, gepresenteerd door vertegenwoordigers van dat erfgoed. Het hele proces, waarbij woordvoerders zich gaan verdiepen in de objecten en hoe zij ons verstand doen staan, wordt begeleid door social designer Renee Scheepers. Actuele thema's zullen hierbij aan bod komen, en er zal een verbinding met de omgeving worden gelegd. De commissie heeft vertrouwen in dit unieke proces en gelooft dat het gedachtegoed van Rooijackers, onder leiding van Scheepers, kan bijdragen aan de beoogde resultaten. Daarom acht de commissie de culturele kwaliteit van het project voldoende. Ook is er vertrouwen in de kwaliteit van de documentaire, gebaseerd op de trackrecord en deskundigheid van de betrokken filmmakers.

Hoewel het exacte bereik van het project, zowel in de aanvraag als tijdens de pitch, nog niet volledig concreet is, acht de commissie het realistisch dat de impact verder kan reiken dan alleen Valkenswaard en de Brainportregio. In het bijzonder zal de film minimaal nationaal verspreid worden. De commissie adviseert de aanvrager, met het oog op een breed bereik (zoals eerder genoemd onder het criterium Maatschappelijke Impact), om ook Engelstalige parlementen te organiseren en de film te ondertitelen of tweetalig te produceren.

2.3 Cultureel ondernemerschap en duurzaamheid

- a. Het project getuigt van goed cultureel ondernemerschap. Blijkend uit:
 - i. De haalbaarheid van het Project;
 - ii. Het vermogen om optimaal kunstzinnig, cultureel, zakelijk en maatschappelijk rendement te halen uit culturele activiteiten;
 - iii. Het Project heeft een sluitende begroting met een gezonde financieringsmix;
- b. Een financieringsaanvraag vanaf 50.000, - heeft een meerjaren doorkijk waaruit blijkt dat een project ook na de financiering van ASML x Brabant C een duurzaam en financieel gezond potentieel heeft.

voldoende

Door het professionele team en het draagvlak vanuit relevante organisaties is er vertrouwen in de aanpak, en acht de commissie het cultureel ondernemerschap rondom dit project geborgd. Het rendement en de toekomstbestendigheid zullen met name voortkomen uit de documentaire, waarvoor al concrete contacten met televisiezenders zijn gelegd. Daarnaast wordt nagedacht over een format voor andere soortgelijke projecten om nieuwe narratieven te ontwikkelen: het zou in de ogen van de commissie voorbeeldstellend zijn als de aanpak en de methode van dit project zouden leiden tot een format dat navolging krijgt en wordt uitgerold naar andere regio's en initiatieven.

Hoewel de meerjarenbegroting voorzichtig is, begrijpt de commissie dat dit project zowel het Sigarenmakerijmuseum als het Corso en de Valkerij een boost in interesse en bezoekersaantallen kan geven. Uit de pitch werd duidelijk dat de startkosten in de eerste twee jaar relatief hoog zijn, maar daarna zal de dynamiek

veranderen door de betrokkenheid van al aangehaakte partijen, wat betekent dat er minder mankracht en dus minder financiële middelen nodig zullen zijn. In het kader van toekomstbestendigheid adviseert de commissie dat Brabant C het project blijft monitoren.

3. ADVIES

3.1 Advies

De impactcommissie is, mede door de toelichting tijdens de pitch, overtuigd van de urgentie en essentie van dit project. Ondanks de experimentele benadering gelooft de commissie dat, door de inhoud en aanpak van de parlementen en het vastleggen van het gehele proces in de documentaire, dit project kan leiden tot maatschappelijk debat en het zichtbaar maken van erfgoed.

Met de uitdagende en schurende inhoud, verbinding als sleutelwoord, een goed team, draagvlak van relevante communities en betrokkenheid van kwalitatief goede externe partijen, acht ze dit project passend binnen de financieringsregeling ASML x Brabant C.

De commissie adviseert positief.

Voor het behoud en de borging van de sociale en culturele kwaliteit vindt de commissie het belangrijk dat inspirator Gerard Rooijackers bij het project betrokken blijft. Daarnaast heeft de commissie enkele noodzakelijke aandachtspunten voor de monitoring van het project door Brabant C: het behouden van grip op de concretisering van de aanpak en organisatie van de parlementen, het behouden van de brede focus en het bovenregionale bereik, en het waarborgen van de (financiële) toekomstbestendigheid van het project.

4. SAMENSTELLING IMPACTCOMMISSIE

4.1 Samenstelling commissie

Bert Dirrix (voorzitter)
Carl Leen
Jeroen Veldkamp
Peter van der Aalst
Marieke Renders

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting

commissievoorzitter:	Bert Dirrix	vastgesteld d.d.:	10 maart 2025
manager Aanvragen	Anne Erkelens-Schuurmans		